

Wedstrijdleader: een veelzijdige functie

De taak van wedstrijdleader van een actieve vereniging is veelomvattend. Er gaat enorm veel tijd inzitten. Vaak best wel plezierig om te doen, maar op andere momenten moeilijk, als je naar eigen beste inzicht beslissingen moet nemen.

Een aspect van het wedstrijdleaderschap betreft het organiseren van wedstrijden zoals voorrondes en finales. Voordat de eerste carambole wordt gemaakt is er al heel wat werk verricht. Je moet overleggen met de zaalhouder, soms moet je de deelnemers uitnodigen, je moet zorgen dat er arbiters en schrijvers zijn. Je maakt een speelschema waarbij je met heel veel zaken rekening moet houden. Gaat het om voorwedstrijden, dan probeer je rekening te houden met omstandigheden waardoor een deelnemer niet voortdurend aanwezig kan zijn. Voorwaarde daarvoor is wel dat de deelnemers tijdig genoeg vragen of ergens rekening mee gehouden kan worden.

Kun je bij voorwedstrijden het speelschema vooraf maken, bij finales kan dat niet. Dan moet je na elke ronde de stand opmaken en aan de hand daarvan een ronde-indeling maken. Vroeger gebeurde dat met de hand, tegenwoordig wordt daar meer en meer een computerprogramma voor gebruikt. Dat is makkelijk, maar er schuilt ook een gevaar in. Want ook al ben je nog zo secuur, een typefoutje is zó gemaakt. Ik heb gezien dat door het intypen van één verkeerd cijfertje een verkeerde partij werd gespeeld. En als de partij eenmaal is begonnen, kan er niet meer hersteld worden. Met als gevolg dat het computerprogramma niet meer werkt en je handmatig verder moet. Daarom adviseer ik beginnende wedstrijdleaders altijd om een paar finales handmatig te organiseren. Je krijgt dan meer inzicht en je leert eerder te zien of je bij het invoeren van de gegevens een foutje hebt gemaakt. En treedt er eens een storing op, wat altijd kan gebeuren, zit je niet meteen met de handen in het haar.

En dat kan wel eens voorkomen, dat je met de handen in het haar zit. Een tijdje terug werd ik aangesproken door iemand die bij districtsvoorwedstrijden had gefungeerd als wedstrijdleader. Een beetje kennis, weinig ervaring, maar omdat iemand het nu eenmaal moet doen had hij zich beschikbaar gesteld. Compliment! Tijdens die voorwedstrijden was het volgende gebeurd. Op de tweede dag zegt een deelnemer tijdens zijn partij opeens: „Ik heb nog 13 minuten, dan moet

ik met mijn zontje naar het ziekenhuis”. Onze wedstrijdleader wist niet hoe er nu gehandeld diende te worden. Maar hij bedacht een praktische oplossing: net als bij wedstrijden waar een beurtenlimiet geldt, noteerde hij als uitslag van die wedstrijd de stand in caramboles en beurten zoals op dat moment. En liet de bewuste deelnemer de volgende dag de voorronde gewoon uitspelen. Later vertelde die wedstrijdleader mij wat er was voorgevallen en vroeg: „Heb ik dit goed opgelost”?

Voor een antwoord slaan we het Wedstrijdreglement op. Art. 6014 lid 2 leert ons dat een partij die voortijdig wordt beëindigd, op een ander tijdstip moet of mag worden overgespeeld. Is dat niet mogelijk of van geen belang voor de stand, dan kan de uitslag worden bepaald door het aantal gemaakte caramboles in verhouding tot het aantal te maken caramboles. Art. 6032 zegt, dat, als een speler een partij niet speelt op de daarvoor aangegeven tijd en plaats, hij van verdere deelname kan worden uitgesloten. In het hierboven beschreven geval was de partij wel begonnen, maar niet uitgespeeld. De wedstrijdleader zal hier dus - in overleg met het betrokken bestuur of als dat niet mogelijk is, zelfstandig - een beslissing moeten nemen in 'de geest van het reglement'. De geest van het reglement betekent vooral dat het verloop of de uitslag van een wedstrijd of een serie wedstrijden er niet door beïnvloed wordt en dat het belang van de andere deelnemers er niet door mag worden geschaad.

Als het hierboven beschreven voorval nu een overduidelijk geval van overmacht was geweest,

wat de speler absoluut niet had kunnen voorzien, zou ik het een goede beslissing vinden om de bewuste speler niet uit te sluiten van verdere deelname. En als de partij nog niet tot de helft zou zijn gevorderd, dan zou ik overspelen de beste optie vinden. Maar is, zoals hier, de partij al voor meer dan tweederde gevorderd, dan bevredigt mij dat niet. Want, er mag geen ander door benadeeld worden! Stel je nu voor dat in dit geval de voortijdig vertrekkende speler (A) lichtjes vóór staat, maar de tegenstander (B) heeft nog volop kans om het tij te keren. Ga je nu de uitslag van de partij vaststellen volgens de stand zoals die is op het moment van stoppen, dan verliest B de partij, terwijl hij misschien nog best had kunnen winnen. (Daarom moet het instellen van een beurtenlimiet altijd vooraf bekend zijn, zodat elke speler weet waar hij aan toe is).

Omdat B geen nadeel mag ondervinden van een situatie die door A is veroorzaakt, zou ik in dit geval de achterblijvende speler (B) tot winnaar van de partij verklaard hebben, met voor beiden het moyenne volgens de stand in de partij op dat moment. Zo zou ik gedaan hebben als het hierboven beschreven voorval een onbetwist geval van absolute overmacht zou zijn geweest, veroorzaakt door A, maar buiten zijn schuld. Als een partij echter voortijdig moet worden beëindigd zonder dat een van de spelers er iets aan kan doen, dan vind ik overspelen of uitslag bepalen volgens percentage een goede optie.

De hierboven beschreven situatie was echter geen overmacht. De speler had gewoon verzuimd om vooraf te melden dat hij op een bepaald tijdstip weg zou moeten. Dat was natuurlijk wat hij had moeten doen. Dan had de wedstrijdleader er rekening mee kunnen houden. Nu had deze deelnemer wegens het niet uitspelen van een begonnen partij van verdere deelname uitgesloten kunnen worden. De resultaten van de door hem en tegen hem gespeelde partijen zouden dan zijn vervallen en door middel van een nieuw schema zouden de andere deelnemers aan hun voorgeschreven zes partijen moeten komen. Vervolgens had de wedstrijdleader hiervan rapport moeten opmaken, zodat de nalatige speler een sanctie tegemoet zou hebben kunnen zien. Want het kan natuurlijk nooit dat een deelnemer aan wedstrijden maar doet wat hemzelf uitkomt. Die regels zijn er niet voor niets. Ze zijn er ook om de belangen van andere deelnemers te beschermen, al vindt niet iedereen dat even belangrijk. Alleen bij overmacht kan het verantwoord zijn om een beslissing te nemen die afwijkt van het reglement, maar wel moet overeenstemmen met de geest van het reglement!

Piet Verhaar, Alblisserdam
pietvangerte@hotmail.com